

RISK & REGULATORY
ADVISORY

TIPS FÖR TILLSTÅNDSANSÖKAN – KREDITMARKNADSBOLAG

Att ansöka om tillstånd att driva bank- eller finansieringsrörelse hos Finansinspektionen ("FI") är en omfattande och komplex process. Det handlar inte bara om att uppfylla formella krav – utan om att visa för FI att verksamheten är välstyrd, riskmedveten, kapitalstark och hållbar på lång sikt. Även förmågan att skydda kunders tillgångar och intressen är avgörande.

Risk & Regulatory Advisory arbetar löpande med företag som bedriver eller vill bedriva verksamhet enligt bank- och finansieringsrörelselagen. Vi har flertalet framgångsrika tillståndsansökningar bakom oss. Här är några de viktigaste sakerna att tänka på inför en ansökan:

1. Verksamhetens inriktning och affärsplan

FI vill förstå vad bolaget ska göra, hur och varför. Det måste vara en realistisk och hållbar affärsmodell.

FI tittar särskilt på:

- Företagets affärsplan som ska beskriva verksamheten i detalj
- Målmarknader och kundgrupper
- Intäktsmodell och tillväxtmål
- Analys av konkurrens, affärsrisker och operativa förutsättningar

Vanliga misstag:

- Ingen koppling mellan affärsidé, operativa processer och styrdokument eller riskhantering
- Affärsplanen är för generell eller saknar tillräckligt underbyggda antaganden

2. Ägare, ledning och övrig formalia – lämplighet och insyn

FI gör en prövning av ägare som har ett kvalificerat innehav (10% eller mer direkt eller indirekt), ledningen i ägarbolaget och ledningen i företaget som ansöker om tillstånd.

FI kontrollerar:

- Ägares anseende, kapitalstyrka och lämplighet
- Att styrelsen och VD har relevant erfarenhet, kompetens och i övrigt är lämpliga (FI inhämtar uppgifter från t.ex. Polismyndigheten, Bolagsverket, Skatteverket, Kronofogdemyndigheten och företag som erbjuder kreditupplysningar)
- Att bolagsordningen är korrekt upprättad
- Att det inte finns intressekonflikter eller svårigheter att utöva tillsyn

Dokument som krävs:

- Ägar- och ledningsprövningar enligt FI:s mallar
- Uppgifter om ägarkrets och kapitalstruktur
- Beskrivning av ägarnas långsiktiga engagemang
- CV och beskrivning av erfarenheter
- Bolagsordning
- Företagets egna lämplighetsbedömningar

Vanliga misstag:

- Saknar dokumentation av relevant erfarenhet
- Oklarheter kring ägarkretsen eller ägarnas roller

3. Kapital, finansiering och likviditet

En stabil kapitalbas idag och i framtiden är en grundförutsättning för att tillstånd ska ges. FI kräver att företaget visar att verksamheten klarar påfrestningar och har uthållig finansiering som klarar relevanta stressade situationer.

FI förväntar sig:

- Kapitalkravsberäkningar enligt Baselregelverket (Pelare 1 och 2)

- En intern kapitalutvärdering som påvisar hur kapital i relation till regelverkskrav ska säkerställas i både löpande drift och under stressade förhållanden
- En plan för hur verksamheten ska finansieras, exempelvis via inlåning från allmänheten eller från andra finansieringskällor
- En intern likviditetsutvärdering som påvisar hur regelverkskraven i relation till likviditet ska upprätthållas i löpande drift och under stress
- En finansiell återhämtningsplan för att vara förberedd att hantera en finansiell stress

Vanliga misstag:

- Överskattning av intäkter eller underskattning av kostnader
- Otydlig eller otillförlitlig finansiering
- Underskattning av omfånget av kapital- och likviditetsarbetet och tillhörande rapportering

4. Kundskydd – ansvaret som en del i affärsmodellen

Ytterligare en grundförutsättning för att få bedriva bank- eller finansieringsrörelse är att kundernas tillgångar och intressen skyddas.

Krav:

- Kreditprövningsmodell som tar hänsyn till kunders ekonomiska förutsättningar
- Robust och tillförlitligt insättningssystem (om inlåning tillhandhålls)
- Transparent och effektiv process för hantering av kunduppgifter, kunders synpunkter och klagomål

Vanliga misstag:

- Kundskyddet inte i tillräckligt fokus
- Kreditprövningsmodellen inte tillräckligt dokumenterad och sund

5. AML – ett område i ständig fokus

Företagets åtgärder mot penningtvätt och finansiering av terrorism granskas särskilt noga.

Krav:

- Företagets AML-ramverk ska spegla företagets affärsmodell, produkter, tjänster, kunder, geografiska marknader och distributionskanaler
- Den allmänna riskbedömningen ska utgöra grunden för ramverket och de riskbaserade åtgärderna

Vanliga misstag:

- Innehållet är för allmänt hållet eller inte anpassat till företagets affärsmodell
- Styrdokumentet och de planerade åtgärderna hänger inte ihop med den allmänna riskbedömningen

6. Styrdokument och internkontroll

Det räcker inte att ha mallar – FI förväntar sig att styrdokumentet är verksamhetsanpassade och integrerade i de operativa processerna.

Exempel på styrdokument:

- Verksamhetsplan
- Finanspolicy, Riskpolicy, Kreditpolicy, Kapital- och likviditetspolicy, Inlåningspolicy
- IT- och säkerhetspolicy
- Kontinuitets- och återhämtningsplaner
- Policy för åtgärder mot penningtvätt och finansiering av terrorism
- Policy för hantering av intressekonflikter, etik, visselblåsning, mutor och korruption
- Policy för verksamhetsförändringar och utlagd verksamhet
- Ersättningspolicy

- Policy för klagomålshantering och hantering av personuppgifter
- Policy för lämplighetsbedömning, mångfald och händelser av väsentlig betydelse
- Instruktioner för styrelsen, utskott, vd och kontrollfunktionerna

Krav:

- Dokumenten ska beskriva hur företaget styr, hanterar och följer upp olika verksamhetsområden
- Det måste finnas en röd tråd mellan dokumenten, affärsplanen och den faktiska organisationen
- Det behöver finnas en styrdokumentshierarki som delegerar ansvar och uppgifter från styrelsen till VD och vidare i organisationen

Vanliga misstag:

- Innehållet är för allmänt eller inte anpassat till verksamhetens faktiska förutsättningar
- Policydokument motsäger varandra, liknar mallar eller är ofullständiga

7. Organisation och struktur – tydlighet i ansvar och kontroll

FI förväntar sig en väl anpassad företagsstyrning som är lämpad för den verksamhet som ska bedrivas.

Det ska finnas:

- En tydlig organisationsstruktur, med definierade roller och ansvar
- En modell som beskriver roller och ansvar för hantering av risker:
 - Första linjen: affärsverksamheten
 - Andra linjen: riskkontroll och compliance
 - Tredje linjen: internrevision
- Klara rapporteringsvägar till styrelse och ledning

Ledningsstruktur:

- Styrelsen ska ha relevant erfarenhet och fungera som ett aktivt kontrollorgan
- VD och ledning måste ha relevant erfarenhet och kompetens för att kunna styra och leda ett reglerat företag av bankmagnitud

Vanliga misstag:

- För liten organisation utan verklig kontrollmöjlighet
- Styrelsemedlemmar som är passiva eller saknar insyn

8. Riskhantering – integrerad och dokumenterad

FI vill se att riskhanteringen är en naturlig del av verksamheten och inte ett frikopplat ramverk.

Krav:

- Identifiering av samtliga risktyper (kredit-, likviditets-, compliance-, operativa risker etc.)
- Tydliga processer för riskmätning, uppföljning och rapportering
- Riskäggande i affärsverksamheten och oberoende riskkontroll- och compliancefunktioner
- Stresstester och scenarioanalys kopplade till kapital- och likviditetsbehov

Dokumentation:

- Riskpolicy, relevanta instruktioner och processbeskrivningar
- Riskbedömningar kopplade till operativa processer

Vanliga misstag:

- Riskhanteringen är för teoretisk eller standardiserad
- Den är inte kopplad till den faktiska affären eller till den interna styrningen

För mer information och stöd i processen kontakta:

Fredrik Stenbeck, senior konsult och partner

076-393 13 23 fredrik@riskandregulatoryadvisory.com

Jonathan Jansson, senior konsult och partner

072-555 50 62 jonathan@riskandregulatoryadvisory.com

Hannes Sternbeck Fryxell, senior konsult

073-822 46 09 hannes@riskandregulatoryadvisory.com

Anna Fryklund, senior konsult, AF Advisory

076-635 05 01 anna@afadvisory.se

Love Samson, senior konsult, Stockholm Compliance Advisor

076-176 91 98 love@scadvisor.se

Om Risk & Regulatory Advisory

Hos Risk & Regulatory Advisory får du seniora konsulter med framgångsrik erfarenhet från tillståndsansökningar hos Finansinspektionen och kompetens inom alla centrala element i ansökan.

Företaget grundades 2021 med målet att göra det enkelt för företag att hantera risker effektivt och med kvalitet. Vi har sedan start tillhandahållit verksamhetsanpassad rådgivning, outsourcinglösningar och interimresurser inom riskhantering och regelverksfrågor till flera av de ledande kreditmarknadsbolagen och bankerna.

För mer information se; www.riskandregulatoryadvisory.com

